

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E M K E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Méremtelen levelek el nem fogadjuk!
Előfizetési árak:
Helyben, halott, havi, vagy
vélközre postán küldve:
Egész évre . . . 7 fr. — kr
Félévre . . . 4 fr. —
Negyedévre . . . 3 fr. —
Küldésre egész évre 20 frank.
Egyenlő részletekre 5 kr. a kapható
a Brassóvárosi és Országos Tavas-
tív Iskolaközpontjában

Hirdetési árték: a kiadó-
bíráltnak.
Hirdetési díjak:
4 határozatigmond-ár vagy
annak helye 6 kr. Nagyből és
közönségtől hirdetésekkel
meg. Minden egyes hirdet-
mény után meg kellő 20 kr.
helyettesítendő.
Külsőre 12 hónapra 20 kr.
Hirdetési és Külsőre díjat
előre fizetendő.

Megjelenik hetenként háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda: Brassó, Kolosvárosi utca 26. szám alatt.
Félszo szerkesztő: Dr. WESE IGNÁCZ.
Hírlapok: Brassó, Kolosvárosi utca 26. sz. a.
Írók: mindenki az előfizetési pénzt és hirdetési díjat.

Dalárdánk.

Magyar társadalmunk egyik legdrágább intézménye, a huszonkilencz év óta fennálló magyar dalárdának fennállása, ismét kétségessé vált.

A dalárdánk utolsó hangversenye lejáratosított sajnos esemény, és az ezen esemény miatt tartott választmányi, elcsúszott és köllőleg nem fontolt határozat következtében a dalárda closure Roumber Emil lemondván és több működő tag kilépését bejelentve, dalárdánk megint feloszlóbban van.

Bármi más magyar városban hazánkban, ha a hangverseny estélyén történt caususok hasonló eset történik, ha a választmány bármely megfontolatlan határozat hoz, ha bármennyi elnök lemond is, és a működő tagok nagy része visszavonul is, mindez a dalárda létét, fennállását nem veszélyezteti és nem veszélyeztetheti, mert a közönség más választmánytól választ, más elnököt kiált ki, és a dalárda él és működik tovább.

Nálunk azon sajtóságon viszonyokig nagy, melyek között a magyar társadalom Brassóban él, — mindez máséket van, és ezt mindenkinek, ha a közügyek terén fellépni, szólni és tenni akar, minden felépésnél, minden szavánál, minden tennél szászorosan meggondolni kellene.

Magyar társadalmi intézményeink léte-sítése és fennállása nálunk csereszere nehézségekké jár.

Keresen vagyunk magyarok, szegények is vagyunk, minden mozdulatunk és ténykedésünk folytonos figyelemmel kísértek szász és román testvéreink által, kiknek a legjobb viszonyban élni, egyik legjobb kötelességünk, de törekvésünk is,

és a kikkel szemben épp azért különös figyelemre is vagyunk kötelezve; tisztelbeli tisztségeket senki sem vállal el szívesen, mert ezek halálunkat, tetemes költséggel, fáradsággal és idővesztéssel járnak, és mert eddig még mindenké, ki közügyekért tett és fáradozott, társadalmunktól mindent, csak elismerést nem nyert.

Új már valaki, valamely egyet elnöknek vagy tisztségét elvállalta, társadalmunk azt hitte, hogy a megválasztott kitüntetésű, tegyen is most már mindent, és legyen is mindent felől; de mert egy ember, a kinek az elnöknek sem is kenyérkeresete, mindent nem tehet, rövidbe vagy hosszabb idő után következik a feloszlásuk, a megrovások, a háltatásuk.

Ezen napirendben lévő szokás következménye is, hogy egyetleink elnökjei időre, meghasználat kelő megalom árnyékszerűen, hogy szakadásál és meg egy vagy másik társadalmi osztály között és hogy ennek következtében sokan, — legutóbb az társadalom legjobbja és leghivatottabbjai a közéletből, a kaszánból, sőt magától a magyar társadalomtól visszavonnak.

Ilyen körülmények között, a melyekhez még egy nagy adag közöny is járul a magyar társadalom részéről, — azon esoda, ha legutóbb az magyar társadalmi intézmény fennállása csakis attól függ, hogy az elnök, ki a vezetője.

Ezt legjobban igazolja éppen a magyar dalárda története.

Többször azt az egyetlent egyenletlenség, és még többször veszélyeztetett ezen egyetlét lételet a közönség közönsége, és valahányszor azon ponton állott az egy-

let, hogy feloszoljon, mindig csak az mentette meg, hogy sikerült az egyetlent elnököt meggyerni, a ki állásánál, áldozatkészégénél és gyásztereténél fogva képes volt a tagokat összetartani és a közönségben az érdeklődést ébren tartani.

Igen — valjuk meg öszténit — rendszeren az elnök éltel lelké minden egyetlent, s meg az elnök elvárhatja, de a maga a társadalom érdeke is magával hozza, hogy őt tevékenységében bír támogatassék.

A dalárda estélyén történt caususál, első sorban kétszázéket kívül maga a dalárda és annak elnöke lett megvátna, második sorban azon idegen ajkúak, kik az estélyen mint vendégek vettek részt, és csak harmadosorban maga a közönség és a magyarság.

És mert a dalárda egy választmányi tagja által, — a dalárda estélyén, — tehát ugyazóval a dalárdának, mint házi gazdáknak, saját házában követeltetett el a vendégekkel szemben, a sértés a ház gazdái — a dalárdát és annak elnökét kellett, hogy terheje harmadikkal — a vendégekkel — szemben.

Ezt igen helyesen átérezte Roumber Emil, a dalárda elnöke, és azért hitte össze a választmányt és indítványozta a dalárda választmányától való kizárását, mert csak ez, vagy a sértő nyilvános beszámakodése volt és lehetett képes a közönség előtt feltüntetni, hogy a dalárda és a sértő között jmi közönség sincsen, és mert csak ez képezhetett volna kellő elégtételt, a dalestélyen jelen-volga eljének ajkunkra nézve.

Hogy mi indíthatta a választmányt arra, hogy az elnöki indítványt lesza-vaz-

va, ugyazóval érdekegyeségét és egyetértését dokumentálja a sértő irányában, és hogy ezzel fedve a sértőt, mintegy egy tünetses fel a sértést, mely az idegen nemzetiségeket érte, mintha azokat egyetértésnek, — ez valóban érthetetlen!

És mert Roumber tudta és érezte, hogy ő is közönségben nem maradhat, és hogy ő a város összes lakói előtt nem maradhat egy oly egyetlét élnél, mely a sértést magát azonosítja, egyebet nem tehetett, mint hogy visszalépett és az elnök-ségről lemondott:

De ezen lemondásál a dalárda is meg-szültik!

Mert mindnyáján jól tudjuk, hogy a dalárda vezetése sok időt, sok fáradságot, sok áldozatot, sok utatjárás, sok tapintat, sok szakértelemet és rengeteg bosszúságot igényel, és ki az közöttünk, ki mindent magára vállalás, hogy mindezeknek mely is telessen?

Senki! Midőn Killyéni Endre, ki sok érdemet szerzett a dalárda körül, a mult évben eltávozott, a dalárda ismét felosz-lóbban volt és még jól emlékeztetünk, hogy sokan összegyűltek, hogy a dalárdát tart-sunk fenn és csak nagy bajjal sikerült Roumber az elnökségre meggyerni; és most, miután a dalárdát egy jobban vitte előre, midőn annak érdekeiben — szöpmen mon-dva — mi érdektünkben annyit fáradozott, tett és áldozott, most ejtsük el ké, és ejtsük el vele a dalárdát, melyre, hogy székségünk van, huszonnyolc év fennállása jogán igazolja?

Nem hitetjük, hogy legyzen Brassóban, ha ez a kérdésre igennel felelhes-sen.

És éppen ezért, — a dalárda holnap-

Két párviadalom.

— A „Brassó” eredeti társasága. —

Mikor annak idején, — bizony most már 20 éve — a hatékony gymnasiuma felmenet és 15-ik életévét betöltöttéim, egészen más volt az élet, mint most.

Akkor a hatékony osztályjai vette kezde-tét az „Br” és szivarozás; két dolgot, mely körül mindenké nagy válamé, de azért a fődo-log, mely végünk nevelőjéből képzete, a szivarozás volt.

Még most is jól emlékszem, hogy egy jó negyedórát jártam fel és alá a bolti előtt, míg be mertem oda menni, hogy az első pár szivart megvegyem. De a végén kapuzatálam magamra, hogy ha már ur lettem, csak megillet engem a szivar-szív, és így ezen is talámtam. — azért még sokig csak ugyanabban a boltban vettem a szivart, mert ott már tudtak, hogy „úr” vagyok.

A szivarozással, akkormondani a diák-sággal járt az is, hogy most már szabadott egyetlét a színházba menni.

Addig soha sem voltam a színházban. s így alig vártam, hogy már egyszer azt is öl-vezzem.

Pozsem nem igen volt, mert a szepzár-ka a földögára: a szivarozásra kellett s arra is alig volt, mődől kellett gondolkodni, hogy hogyan jussunk a színházba.

Szerencsére a színház-darabok voltak egy-összes, ki a ki börtöm s valamely egykor volt és a ki a körökön kívül kisközlő, hogy ál-dás közben ő és ő — a jegyzőnél engedél-műből, — kivel szemben azért igen jöllel-mes voltam, — a zárásokot bejárattál állhat-tam és ha egy-egy óra után volt, arra le is üthetünk.

Ki volt boldogabb, mint én; minden este színházban voltam, színi Debórával és nu-veutem Malafaiát, és éjjel esed a színház ál-koztól simódam.

Mint minden boldogság, és sem tartott sok.

Egyik este, valamelyik darabban fellépett a direktor 14 éves leánykáj, egy szépkorú gyermek, és ebbe én és barátom, a doktor öcsém, azonnal beleszeretünk.

Ez volt mind a kétünk első szerelme.

Szerelmünk abban nyíltamott, hogy es-tüen nappal, minden szabad időnkben, a kis leány — imádottunk — lakása előtt sétál-tunk fel és alá, hogy ha az utczán talál-tuk, — utána mentünk és kisértük, hogy foly-ton róla beszélünk, a Carthan őt olvaszt, de be-

szólni a leánykával, soha, egyikünk sem be-szédít.

Egy szép napon, midőn éppen imádo-tunk alkalmat előt meggyünk el, és az anyagi, az alkalmat volt és védelmet, vagy stantat, egy szép rózsát ejtett ki az utczára. Oda ugrott, a rózsát felkapni és azt elfutni, egy percz műve volt nekem.

Társam ezt látva, ugyancsak utánam iramodva, utólról és követelte a rózsát, mert nézete szerint, az csak őt illethette.

En, ki még akkor Don Quichottot nem ol-vasott, a rózsát a szivart sem adtam volna ki kezemből, mire tarsam megharag-do-ván, elhatározott, hogy ezt a dolgot csak párviadalnál igazgathatjuk el.

Elmentünk tehát hozzánk, mert nekünk a hátulú utarúkon volt egy úres kamara, tehát alkalmas helyiség, és nekem volt két rossz, rongyos, törött kardom, tehát alkalmas vezek.

A kardokkal igyekeztünk megküzdeni a város. Mindenké győzelmet magunk védelni és a más nem bántani; de hogyan, hogyan, de az kardom elefelemen parizozsa követke-tében tarsam homlokán, egy nagy vágást ej-tett.

En gyorsan vittem hoztam, ott társamat segit, míg a vérzés előlolt, aptam, azután — kibékülve egymással, haza ment.

Most egy év láttam barátomat és még mindig homlokán hordja a mi közös imádottnakról — de kivel soha sem beszélünk — a vágást.

Tu évek között már ügyvéd voltam, egy fiatal embert kellett beperelnem, kiért alyat, — egy jómódú földbirtokos fizesett, s midőn a városban hivatalban lévő fizesett, megkér, hogy ha még fa addósága kove-re-dik, irjam meg neki és azt is, hogy fa hogy viseli magát.

Fő hónappal kés, megint egy osomó vultu tapak az írás ellen: feloldottam, nem firt; tudakoztam, hogy midőn csinál adósá-got, és rea rögt, hogy minden éjjel kör-helyedik, és fizeset másoknak is, bort és va-rokatok.

Ezt megöröm apjának, és kérem, hogy fizesen fiát.

Egyes nap mávva baillit hoztam dél-ben, két fiatal ember és a nőkök, hogy be-mutatnak megköt, a korekzent párbeszéd feloldik ki köztünk:

„A Doktor urhoz van szerencsén?”

„En vagyok.”

„A Dr. ur írta ezen levelet N. M.-nek.”

(Felmutatják az apához írt levelet.)

„Igen, ezen levelet én írtam!”

„Mikézen ezen levelet szerző kifejezések vannak N. E.-re nézve (a fiu), az megvizit-

Köröztétel. Érdokos, nélküzheden jötték a hosszú tél után. A köröztétel csak akkor valódi, ha a gyári köröztétel, a Horgonyral el van látva.

Ezer meg ezer szülő elismerte a híres

Horgony-Kőépítő-Szekerények

nagy nevelési értékét, jobb jövedelmüknek gyermekedelmüknek feladatként szánják. Bevételeikből részről, valamint a „Köröztétel”-ről képes ábrázolják, hogy talán, melyet minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kellő időben gyermekeik számára igazán alkalmas köröztétel, a választásnak, a horgonyra. Az ábrázolások juttatnak a horgonyra. Minden köröztételre a „Horgony” jelvény-nél közönséges és kiegészítésre nem alkalmas utazás emelhető meg mindig.

Richter-féle Horgony-Kőépítő-Szekerény

kérdő és csak ilyen forduló el. Minden főnem juttatás-kereskedésben 35 krtól 6 frt és feljebb kaplatok.

Richter F. Ad. és társa első „Jóstrák-magyar csász. és kir. szabad. kö-

építő-szekerény-gyár.

Rice, 1. Nibelungengasse 4. Olen, Rotterdam, London, E. C., New York

340 Broadway.

(183) 1-6

Ezenmel közhírré tétetik, hogy a hírlapokból kimaradt 2000 darab nagy-szerű kiállítás, ugynevezett

„Huszár” ló-pokrócz

gyors pénzszükség mint a gyári áron alul eladandó

Ezen kitűnő pokróczok 190 cm. hosszúságú és 130 cm. szélességű, egyes csillagokkal vanva,

vastag mint a deszka, meleg mint a bunda.

darabja párja 1 frt 65 kr. 3 frt 30 kr.

3000 darab, időnként új érési nagy készlet

vászon ágylepedő á 1 frt.

160 cm. szélesség, 2 méter hosszú darabja csak 1 frt.

Megrendeléseket postautalvánval vagy a pénz előlege befizetésével nemelt eszközök

FEKETE bőcsi áruháza, * magyar koronához *.

Win e Margareten, Rüdiger-gasse Nr. 1.06

Csak 3 forint!

a legrészletesebb és legrészletesebb karácsonyi ajándék.

(Emlék az elhunytakról).

Az arcképek elterjedésében

bárnyai beküldött képek egy utat. Előleg 1 frt. Szállítási 100 nap. A hű háson-

lított képek szállítási. A képek nél-

telten mar. Karácsonyi ajándékul szánt megrendelés előbb küldendő be.

BODASCHER SIEGFRIED

átalondozott mértéke

BÉCS, II. Grosse Pfarrergasse 6.

Minden könyvkereskedésben megrendelhető

a 20 kiadásban megjelent Dr. MÜLLER

orvosi tanácsos által,

a megrendelt idegzet és szexuál

systemáról

irt, kitanítást nyert fizet.

60 krtól levélhívó befizetés ellenében

a fizet megkapható. Cím: Eduard Bendt,

(173) 3-52 Braunschweig.

OLCSÓ HUS.

Alórt díszlettel hívom a t. közönség tudomására hozni, miszerint húscsomban Brassóban, Hirsch-utca Körödi-féle házban (a színházal szemben) lévő húscsomban a mai naptól kezdve a következő leszállított hús fogom a húst, — napontik friss vagában — kimérni a m.

Marhahús ára 1 kgr. 44 kr.
Sertés hús „ „ 44 „
Borbécs hús „ „ 24 „

A t. közönség tömeges párti ógása kérvé, vagyk tisztelettel

2-3

Szakszay János, mézőros.

Erdély gyógykincse!

„RÉPÁTI”

rendkívül szárazság és legítimabb gyógyás

gyógy-savanyúviz

az egyenes savanyúviz gyógyje!

Megbecsülhetlen gyógyhatása: a legnépszerűbb betegségeink, esse és nyomor

szokások, gyulladási betegségeink ellen stb.

Legelősegesebb és legkellemesebb borz.

A savanyúvizet pezszegeje!

A „répáti” savanyúviz, ezen formájában és tiszta, szerencsés vagy össze-

tételeben parafán savanyú-kincs, minden cselekedetnek valódi úry is mint élvezeti

úgy is mint gyógyital, a boldogseggé teszi bármilyen olyan a legmegbecsülhetlenebb

Világforrásként örvendő kedvező ital!

Mint gyógyje — a nagy, m. kir. belügyminiszteriumnak 1890. évi

589/VI. számú magas rendeleté alapján — határidőig ellenőrzése van. A forrás-

tal mind friss és miniszert töltésben naponta érkezik.

Kapható minden nevezetesen vendéglőben, a fűszerkereskedésben, gyógy-

szertárakban és saját széküldési rakdórában.

A r a k:

Egy literes üveg víz ára 8 kr. egy 1/2 literes üveg víz ára 5 kr., a „répáti

vignettával ellátott eredeti üvegek csomagja mellett.

Szives figyelemzetesü!

Valódi „répáti” savanyúvizet tartalmaz minden egyes üvegünk, a dugasz

K. Impér. Répáti és környékén, minden egyes üveg pedig védőjeleggel „a répáti” tartál-

maga vignettával ellátva kell legyen. Más vizeknek a „répáti” gyógyviz törvényes

jelvényjeire felismerő üvegekben való csomagozása törvényesen fog ülőseini.

Tisztelettel

A „répáti” gyógyforrás kezelője

György József,

(66) 13-8 Brassóban, Weiss Mihály- (régí Széles-) utca 2. sz. a.

Alapított 1858-ban.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítója.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

Első magyar

gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntőde

BUDAPESTEN, VII. Rottenbiller-utca 66. szám.

A legmelegebben ajánlja a mellőstől belügym. úrnak 1889. évi január 15-én 82,502 II. szám alatt az összes

törvényhatóságokhoz kibocsátott körrendeletével.

E kegyes. körrendeletből vagynak bátrak ide iktatni a következőket:

„Walser Ferencz tűzoltószerek-gyára a magyar országos tűzoltó-szövetség jelentése szerint legelőbb volt, ki a rendszeres tűoltás megnevezésénél és a szervezeti tűzoltóságok kiállításának kezdetétől fogva nagy előmozdítószere volt és egész odaadással azon fáradozott, hogy a rendszeres tűoltás igényeinek gyakorlati kiképzését mindenek megelőző tűoltó gépek és tűoltási felszerelések készítésén; gyártmányában ma már oly tökéletesen, hogy azok győzelem állottak ki a verseny a külföldi legelőbb gyárak közötti gyártmányai és maga

Támaszkodva ezen megtisztelő ajánlatára a mell. belügyminiszter úrnak a hivatkozó a múlt ében a minden községben szervezendő tűzoltóságok az előírás szerint tűzoltószerekkel kötelezetté tett elűdására

személyében mint gyáros nemcsak a belső, hanem a külföldi tűoltói körökben is kiváló tiszteletben részesül. Mindelgva a nevezett Walser Ferencz cégre annál inkább figyelemzetem a törvényhatóságok, miután nevezett cég, kinek gyártmánya már 1877-ben a \$9,601 B.M. sz. rendelettel a törvényhatóságoknak ajánlja lettek, a legelőbb évtől kezdve minden tekintetben bevalótta a hozzá fűzött várakozásokkal.”

szállítók egyike községeknek

szállítók egyike községeknek

községi egységes vízszovatokat,

továbbá nagyobb községek és a szervezendő tűzoltóságok részére kocsis és mozdonyfesszőkötök, vízhozókocsikat, tűz- és mászókat, és minden egyéb nemesszőkötök és köteles tűzoltóegységek egyéni fűszereit és legutolsó részeit. Úgy az egységes vízszovatok, mint a 100 milliméter hengerűrtelű hűrs más tűzoltókötök, kizárólag a magyar egységes csavarral ellátott fesszőkötök a magyar egységes csavarral ellátott fesszőkötök, mely végre az illető vízszállító kőnyokdarab beküldése kériük.

Árlapok és költségtervezetek díj- és bérmentesen eszközöltetnek.

A gyár által, mint kizárólagos hazai gyártmány eddig készített tűzfesszőkötőkből házakban 9 ezer darabnál több van használatban.